

5 +

Vyvážené dielo, v ktorom sa najväčšia pozornosť venovala programovému a koncepčnému naplneniu pohodlného rodinného života.

Text: Michal Lalinský / Foto: Paťo Safko

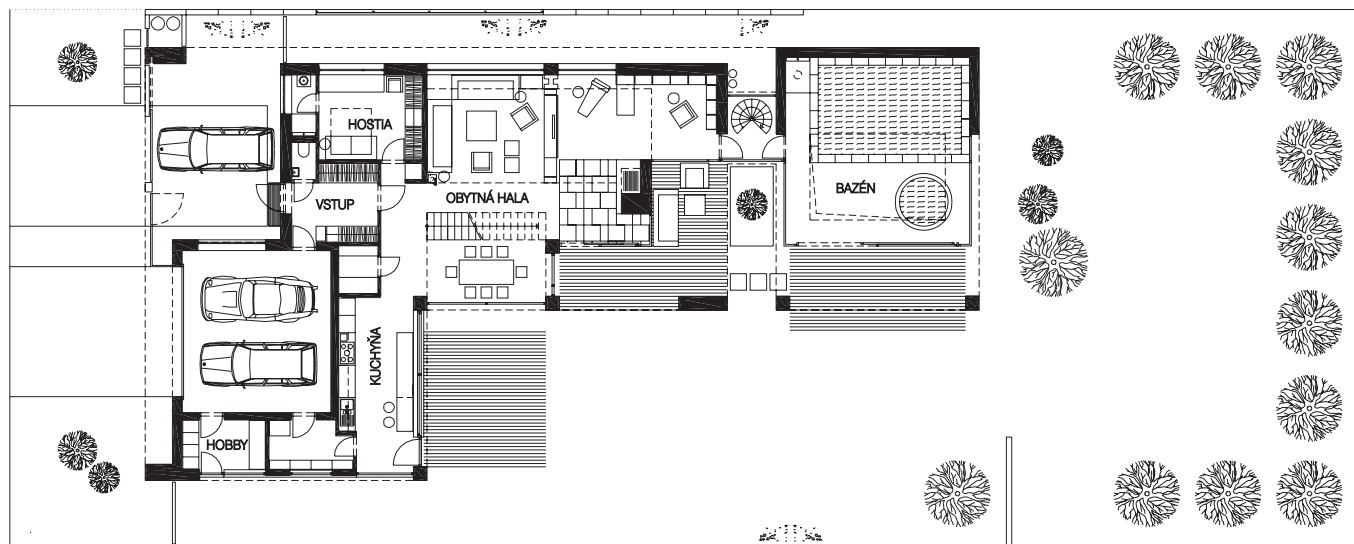
1: Átrium, ako prirodzená membrána medzi interiérom domu a záhradou, dopĺňa pobytový program o ďalší rozmer – pohodlné sedenie na terase.

2: Spodné poschodie rozvíja tému pestrosti v rámci vyššieho poriadku. Efekt úzkeho pásového okna vynikne najmä ráno. (sedačky: Domark, sklenený stolík: ICF,

príručný stolík: Fritz Hansen, kreslo v pozadí: Artifort, červené kresielko: Arne Jacobsen/ Fritz Hansen)

3: Wellness pavilón do projektu pribudol až neskôr, beztak je však prirodzeným dopovedaním architektúry hlavnej časti stavby.

Pôdorys prízemia

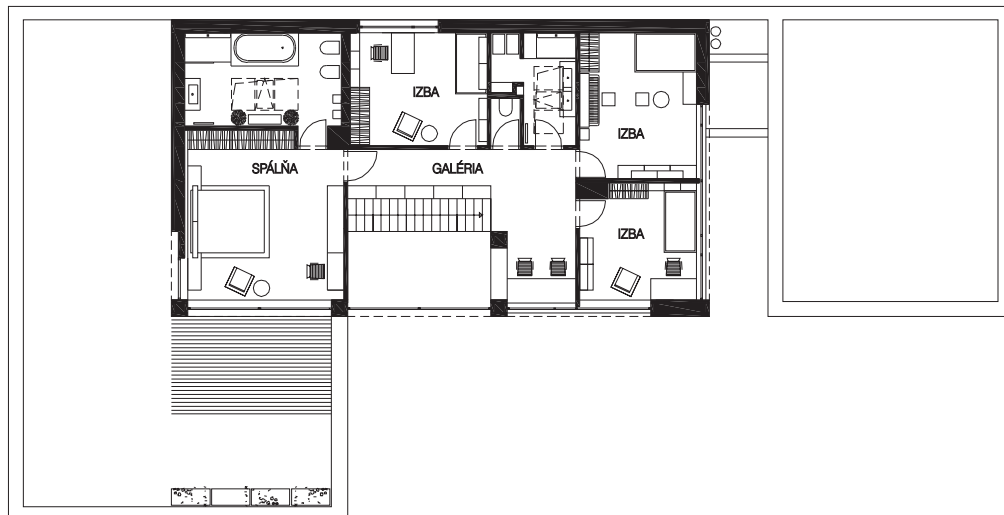

4

4: Optickou dominantnou prízemia je nepochybne schodište pokryté detailne vypracovaným obkladom z agátového dreva.

5: Literatúra, samozrejme, väčšinou o dizajne a architektúre, dostala čestné miesto v pokojnejšom zákutí obývacej izby. Nízke okno na pozadí high-lightov nábytkového dizajnu pripomína kompozíciu výtvarného zátišia. (chaise-longue: Le Corbusier, stolík: Eileen Grayová/Classicon, knižnica: Brik)

Pôdorys poschodia

INFORMÁCIE O STAVBE

Projekt: marec – júl 2005

Realizácia: september 2005 – júl 2007

Pozemok: 1 000 m²

Celková plocha: 330 m²

Obytná plocha: 220 m²

Vedľajšie priestory: 50 m²

Pavilón s bazénom: 60 m²

Konštrukcia: kombinácia železobetónovej monolitckej konštrukcie s tehlo

Materiály v exteriéri: cédrový drevený obklad, pohľadový obklad terca, hliníkové okná, silikátová omietka

Materiály v interiéri: podlaha a schodisko jemne morený parený agát, pohľadový obklad terca, biely lacobel, antikoro, tapety, biela vápenno-cementová omietka

Architektúra stavby, zamýšľaná
v mäkkom purizme, nenútene rozvíja
myšlienky o poľudštenom modernizme.

6

* Martin Paško (1967) je od roku 2002 neoddeliteľnou súčasťou vedenia architektonického ateliéru M Studio, ktorý založil spolu s kolegom Zoranom Michalčákom. Ostatným úspechom je ocenenie CE-ZA-AR 2007 v kategórii obnova a rekonštrukcia budov za zveladenie a novú funkciu objektu Design Factory, kde okrem nábytkového showroomu a výstavného priestoru sídli aj ich ateliér.
www.designfactory.sk

MARTIN PAŠKO, ARCHITEKT, BRATISLAVA

Čo a kde by si najradšej postavil?

Asi by to chcelo skôr trochu sa zastaviť a postaviť nejaké domčeky v piesku s deťmi a splniť im ich sny, už vo svojich kresbičkách majú akoby skrytý štvrtý rozmer, ináč to vidia a povedia vám vždy pravdu, ako to cítia, myslím si, že im treba viac načúvať..

Ktoré súčasné architektonické dielo ťa nedávno zaujalo?

Vždy veľmi príjemne na mňa pôsobia zachované štruktúry starých tehlových pôvodných konštrukcií napr. v londýnskych dokoch, ale aj atmosféra a spojenie s vodou v novej štvrti pri mori v Malmö, čiže očarilo ma spojenie architektúry s vodou. Z projektov je to bytový dom na Hřebenkách od ateliéru A69 vďaka svojej dômyselnej konštrukcii, alebo u nás víťazný projekt knižnice v Prešove, obom týmto projektom v realizácii veľmi fandím.

Aká udalosť ťa v poslednom čase najviac ovplyvnila?

Ešte ma neovplyvnila, ale dúfam, že sa tak stane na budúcu jar. Kúpil som si totiž kolieskové korčule.

Najobľúbenejší cieľ tvojich ciest?

Tatry.

7

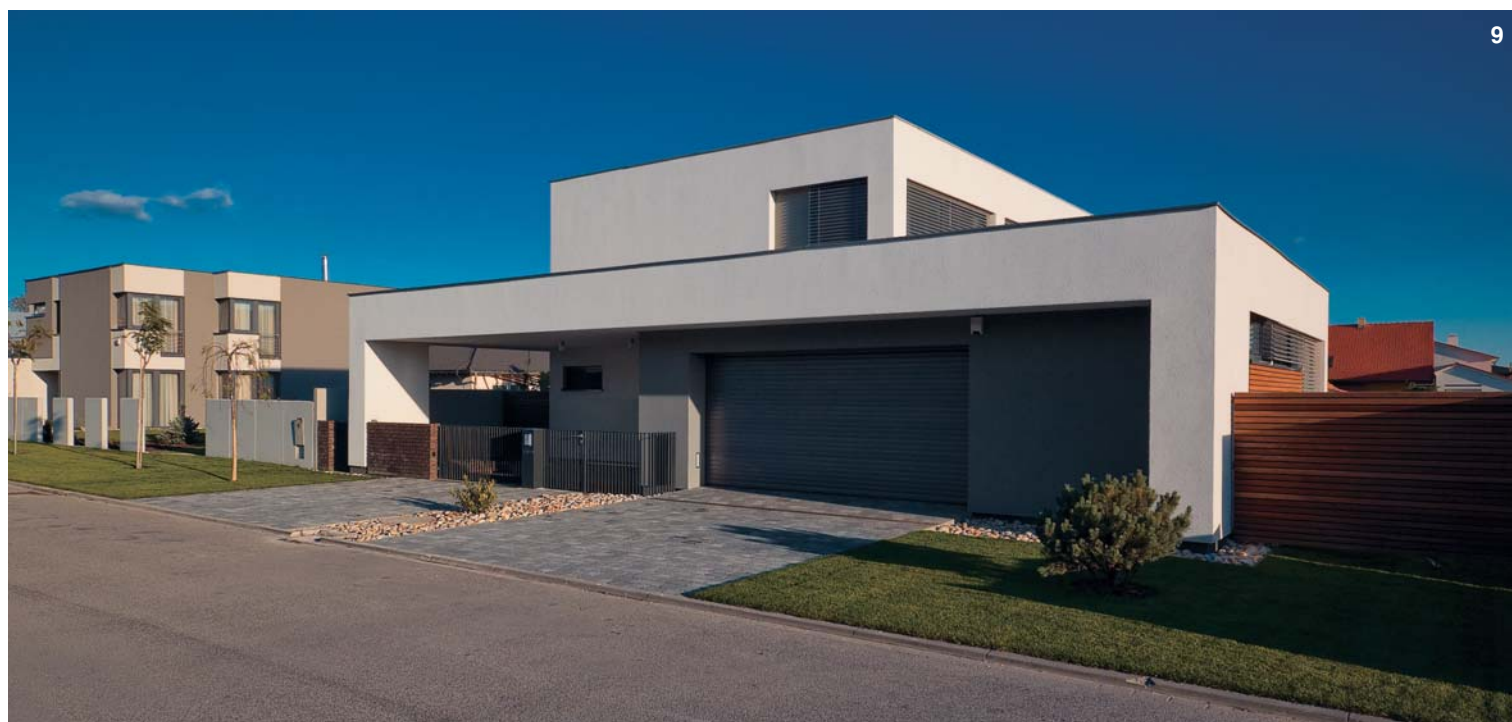
8

6: Takmer najfrekvencovanejšie miesto v dome – inak veľmi racionálne poňatú kuchyňu dekoruje fototapeta s tromi divými makmi, ktoré rástli v záhrade ešte v čase stavby. Dnes je tam bezchybný trávnik. (kuchynská linka: Haka)

7: Výrazne pravouhlé biele hranaté hmoty s veľkými preskleniami – architekt si typické znaky svojej tvorby konečne môže naplno užít už aj na vlastnej koži.

8: Priestor medzi ramenom schodišťa a preskleným záhradným priečelím patrí rodinnému stolovaniu. (svetidlo: iGuzzini, stôl a stoličky: Kristalia)

9: Uličná fasáda neprehrádza vlnu o súkromnom svete, ktorý sa rozvíja za jej stenami. V každom prípade však jasne deklaruje názor na podobu súčasného rodinného bývania.

9

10

10: Priestor átria a pavilónu exceluje najmä večer, keď sa fenomény svetla a vody spoja do výborne zinscenovaného predstavenia.

11: Stropný svetlík v priestrannej kúpeľni svoje svetelné efekty predvádza v akúkoľvek dennú i nočnú hodinu. (umývadlo: Laufen, vaňa: Duravit)

Na architektonickú autoprodukciiu, teda na diela, ktoré si architekti vytvárajú sami pre seba, jestvujú dva rozdielne názory. Ten prvý hovorí, že architekti sú svojimi najlepšimi investormi; že sa v súvislosti s vlastnými domami stávajú tvorivo najodvážnejšími. Druhý názor, celkom v súlade s porekadlom o obuvníkových bosých deťoch, zase tvrdí, že vlastné príbytky architektov bývajú nudnou hŕstkou osvedčených, mnohokrát opakovaných nápadov, nevydarených experimentov a nedotiahnutých «dočasných» riešení (ak vôbec nejakými riešeniami oplývajú). Pravdivosť týchto tvrdení nemožno, samozrejme, zovšeobecniť, faktom ale ostáva, že navrhovať pre seba patrí k najlákavejším architektonickým zákazkám. Zlákať sa nechal aj architekt Martin Paško, jeden zo zakladajúcich členov ateliéru M Studio. Prednedávnom si totiž dokončil vlastný rodinný dom, ktorý uniká obom spomínaným názorom: rozhodne nie je nudným, dočasným či jednotvárnym architektonickým nepodarkom, no nie je ani ukričaným tvorivým gestom, manifestujúcim výstredné autorské polohy. O jeho charaktere by sa skôr dalo povedať, že ukazuje rukopis tvorcu v tom najlepšom svetle.

V ústrety najbližším | Dom je situovaný v rytme pravouhlej siete ulíc; v jednej z nevýrazných satelitných rezidentných lokalít hlavného mesta. Charakter tohto miesta je, tak ako vo väčšine podobných prípadov na Slovensku, zadaný rôznorodým vkusom majiteľov

pozemkov – štandardné rodinné domy z katalógov sa tu striedajú s odvážnejšími projektmi. Svoje miesto tu má aj predstavovaná vyvážená kompozícia hladkých kvádrov, ktorej vizualita vychádza z modernistickej stratégie. vzdialené ozveny funkcionalistických tém zľahka podporených minimalistickými snahami poukazujú na vplyvy, s ktorými sa Martin Paško generačne stotožnil. Napriek prítomnosti inšpirácií však dom nepôsobí neprístupne: drobnými úpravami či vybočeniami z dogmaticky chápaného architektonického programu sa dom stáva ľudsky prívetivým. Je to zaiste preto, že jeho najdôležitejšou dimenziou je rodinný život.

Organizácia domu je vertikálne rozdelená na dennú (pobytovú) a nočnú (súkromnú) zónu, ktoré sú vzájomne prepojené galériou. Zatiaľ čo poschodie domu definuje dispozičná priamočiarosť spálne, troch detských izieb a kúpeľní, spodné poschodie je roztrieštené na rozmanité zákutia s izolovanou, a predsa do jedného celku spojenou náplňou – obývaním. Vďaka tomu, že priestor pobytovej časti «uniká za roh», dom sa zdá priestrannejší. Prevádzkový tok domu tak nemá významové vrcholy, ale víri sa okolo krytého átria, sformovaného jeho dvoma krídlami. Átrium, ako prirodzená membrána medzi interiérom domu a záhradou, dopĺňa pobytový program o ďalší rozmer: popri klasickej obývacej izbe, posedeniu pri kozube, čitateľskom zákutí, jedáľenskej hale a obytnej kuchyni sa rodina môže ocitnúť aj na pohodlnej terase. Striedmo navrhnutá záhrada v jej predpolí uzatvára mikropriestor rodinného života autentickou prírodnou scenériou.

11

Poludštená moderna | Ozvláštnením rodinného domu je appendix wellness zóny rozliaty do záhrady. Hoci do projektu pribudol neskôr, stal sa prirodzeným dopovedaním architektúry hlavnej časti stavby, s ktorou ju prepája úzky krčok chodby. V podobe malého preskleného pavilónu predstavuje priestor bazéna exponovanie oddychovej náplne rodinného domu. Dom tak spolu s ďalšími aktuálnymi dispozično-typologickými výmyslami (pobytová kúpeľňa, veľkopriestor obytnej haly) dôsledne naplňa nároky kladené na bývanie. V istotách rodinného domu, v uzavretom súkromnom svete môžu totiž obyvatelia uniknúť pred vyčerpávajúcim zhomom dnešných dní, aby sa oddali oddychu, regenerácii či priamo zmyslovému opájaniu v prítomnosti svojich najbližších.

Architektúra stavby, zamýšľaná v mäkkom purizme, rozvíja myšlienky o poludštenom modernizme veľmi nenúteným spôsobom. To sa zrkadlí aj v interiéri rodinného domu: starostlivý výber zariadenia, ktorý tvoria jednak klasické kusy dizajnu, ako aj aktuálne novinky a nábytok vyrobený na mieru, predstavuje dômyselnú kompozíciu podriadenú pohodliu pri užívaní. Bez zbytočných manier, silných výpovedných výrazov sa interiér javí ako nenápadná, ale účinná platforma vychádzajúca z nárokov a požiadaviek rodiny. Tá, ako centrálny motív, formovala vlastne každú stránku projektu, od výberu pozemku až po voľbu odtieňov kúpeľňových obkladov. Tak to má byť, nenadarmo majú rodinné domy v prívlastku rodinu – ich architektúra by vždy mala reagovať na jej život.

M Y O T I S

výroba
kancelárskeho
nábytku,
systémových
obkladov
stien
a montovateľných
priečok

www.myotis.sk